

UCHWAŁA Nr 63 RADY MINISTRÓW

z dnia 27 marca 1982 r.

w sprawie zasad finansowania prac badawczych oraz zasad działalności jednostek badawczych w 1982 r.

Na podstawie art. 7 ust. 2 i 4 oraz art. 13 ustawy z dnia 25 listopada 1970 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 29, poz. 244) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Dział I

Zasady finansowania prac badawczych.

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

1) pracach badawczych — rozumie się przez to:

- a) prace naukowo-badawcze podstawowe, których głównym celem jest poznawanie procesów zachodzących w przyrodzie i społeczeństwie, praw nimi rządzących oraz ich objaśnianie za pomocą hipotez i teorii,
- b) prace naukowo-badawcze stosowane, podporządkowane określonej celowi praktycznemu,
- c) prace rozwojowe, prowadzone w celu przystosowania rezultatów prac naukowo-badawczych do potrzeb praktyki, a w szczególności prace konstrukcyjne, technologiczno-projektowe i doświadczalne (w tym budowę i próbą eksploatację instalacji doświadczalnych i prototypów doświadczalnych),

2) programie badawczym — rozumie się przez to objęty planem koordynacyjnym kompleks zagadnień społecznych lub technicznych, wymagających rozwiązania w drodze prac badawczych zmierzających do osiągnięcia ściśle określonego celu praktycznego lub poznawczego w określonym czasie i za pomocą określonych środków,

3) wdrożeniu — rozumie się przez to zastosowanie lub wykorzystanie wyniku pracy badawczej w praktyce społeczno-gospodarczej; w przemyśle przez wdrożenie rozumie się uruchomienie produkcji przemysłowej nowego lub zmodernizowanego wyrobu albo przemysłowe zastosowanie nowej bądź udoskonalonej metody wytwarzania (technologii, mechanizacji, automatyzacji, organizacji produkcji),

4) jednostkach badawczych — rozumie się przez to samodzielne, wyodrębnione organizacyjnie i ekonomicznie:

- a) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
- b) instytuty naukowo-badawcze,
- c) ośrodki badawczo-rozwojowe,
- d) inne samodzielne jednostki, których głównym zadaniem statutowym jest prowadzenie prac badawczych;

jednostkami badawczymi w rozumieniu uchwały nie są biura projektów oraz komórki badawczo-rozwojowe zaliczane do zakładowego zaplecza rozwojowego,

5) pracach własnych — rozumie się przez to prace podejmowane przez jednostkę badawczą z własnej inicjatywy, bez konieczności zatwierdzenia tematyki tych prac oraz oceny ich wykonania przez organ zewnętrzny,

6) ministrach i ministerstwach — rozumie się przez to również Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk i Polską Akademię Nauk oraz kierowników urzędów centralnych i urzędy centralne,

7) uchwale nr 243 Rady Ministrów — rozumie się przez to uchwałę nr 243 Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1981 r. w sprawie zasad działalności przedsiębiorstw państwowych w 1982 r. (Monitor Polski z 1981 r. Nr 32, poz. 287 i z 1982 r. Nr 7, poz. 40).

§ 2. 1. W zakresie źródeł i sposobów finansowania na równi z pracami badawczymi jest traktowana działalność ogólnotechniczna, a w szczególności prace dotyczące normalizacji, unifikacji i typizacji, wzornictwa przemysłowego, informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej, wynalazczości i ochrony własności przemysłowej oraz innych ogólnych funkcji uzupełniających lub wspierających prace badawcze.

2. Prace z zakresu działalności ogólnotechnicznej mogą być finansowane:

- 1) jako odrębne tematy,
- 2) jako prace prowadzone w ramach innych tematów,
- 3) jako stała funkcja jednostki badawczej.

§ 3. 1. Wykonawcami prac badawczych są jednostki badawcze i szkoły wyższe.

2. Wykonawcami prac badawczych mogą być także inne niż wymienione w ust. 1 jednostki gospodarki uspołecznionej oraz inne osoby prawne i fizyczne, w tym również biura projektów oraz przedsiębiorstwa produkcyjne.

§ 4. Prace badawcze są finansowane:

- 1) z funduszy prac badawczych ministerstw,
- 2) z centralnego funduszu postępu techniczno-ekonomicznego będącego w dyspozycji Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki,
- 3) z funduszy postępu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstw, a w przedsiębiorstwach, które nie tworzą takich funduszy — ze środków obrotowych bezpośrednio w ciężar kosztów działalności przedsiębiorstw i uzupełniająco z funduszu rozwoju,
- 4) z innych źródeł określonych w odrębnych przepisach.

§ 5. 1. Zasady tworzenia i przeznaczenia centralnego funduszu postępu techniczno-ekonomicznego reguluje uchwała nr 62 Rady Ministrów z dnia 27 marca 1982 r. w sprawie centralnego funduszu postępu techniczno-ekonomicznego w 1982 r. (Monitor Polski Nr 10 poz. 71).

2. Zasady finansowania postępu techniczno-ekonomicznego w przedsiębiorstwach państwowych regulują odrębne przepisy.

3. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w porozumieniu z Ministrem Finansów może ustalić odmienne zasady tworzenia i dysponowania funduszem postępu techniczno-ekonomicznego w określonych dziedzinach gospodarki narodowej.

Rozdział 2

Fundusze prac badawczych.

§ 6. 1. Fundusze prac badawczych tworzy się w ministerstwach z:

- 1) dotacji z budżetu centralnego,
- 2) kwot przekazanych z centralnego funduszu postępu techniczno-ekonomicznego,
- 3) pozostałości funduszu postępu techniczno-ekonomicznego ministerstw i zjednoczeń na dzień 31 grudnia 1981 r.,
- 4) nadwyżek funduszy: inwestycyjnego, rezerwowego i rozwoju jednostek badawczych zgodnie z § 5 ust. 2 uchwały nr 246 Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1981 r. w sprawie projektu ustawy o przewidywanym budżetowym na 1982 r. oraz niektórych zasad wykonywania budżetu Państwa w 1982 r.,
- 5) kwot przekazywanych ze zweryfikowanego zysku jednostek badawczych zgodnie z § 22 ust. 3,
- 6) dochodów ze sprzedaży składników majątkowych zakupionych lub wytworzonych uprzednio ze środków funduszu.

2. Dotacje na fundusze prac badawczych ustalone w budżecie centralnym nie mogą być przenoszone i wydatkowane na finansowanie innych zadań.

§ 7. Fundusze prac badawczych ministerstw przeznacza się odpowiednio na:

- 1) finansowanie programów badawczych w części dotyczącej prac badawczych; dopuszcza się współfinansowanie określonych programów przez przedsiębiorstwa bezpośrednio zainteresowane ich realizacją,
- 2) finansowanie prac badawczych realizowanych w ramach współpracy międzynarodowej podejmowanej na szczeblu centralnym,
- 3) finansowanie innych prac badawczych wykraczających poza skalę zainteresowań i możliwości przedsiębiorstw,
- 4) finansowanie prac z zakresu działalności ogólnotechnicznej,
- 5) subwencje dla nadzorowanych jednostek badawczych i szkół wyższych.

§ 8. Dysponentami funduszy prac badawczych są ministrowie, którzy część funduszu przeznaczoną na finansowanie programów badawczych mogą powierzyć jednostkom koordynującym realizację tych programów.

§ 9. 1. Środki funduszy prac badawczych wykorzystuje się w formie:

- 1) zapłaty za wykonanie zamówionych prac badawczych lub za udostępnienie wyników tych prac,

2) udzielania subwencji jednostkom badawczym i szkołom wyższym.

2. Warunki wykonywania (udostępniania wyników) prac badawczych, m. in. również warunki odpłatności (ceny), określają umowy między zainteresowanymi stronami.

3. Środki funduszy prac badawczych mogą być powierzone do rozliczenia imiennie określonym pracownikom nauki z przeznaczeniem na finansowanie prowadzonych przez nich lub pod ich kierunkiem prac badawczych, zmierzających do wyznaczonego celu praktycznego lub poznawczego. Pracownik nauki, któremu powierzono środki, rozlicza się z ich wydatkowania wobec dysponenta funduszu w sposób i w terminach ustalonych przez tego dysponenta.

§ 10. Ze środków na sfinansowanie prac badawczych mogą być nabywane lub wytwarzane przedmioty majątkowe, w tym aparatura specjalna, niezbędne do realizacji określonych prac, także w wypadku gdy przedmioty te odpowiadają kryteriom ustalonym dla środków trwałych. W ramach finansowanych w tym trybie kosztów mogą być pokrywane także koszty robót budowlano-montażowych związanych z instalowaniem tych przedmiotów. W odniesieniu do prac wykonywanych na podstawie umów sposób uwzględnienia wartości tych przedmiotów w cenie pracy oraz sposób ich zagospodarowania po zakończeniu prac badawczych ustalają strony w umowach.

§ 11. 1. Podstawą finansowania określonego programu badawczego jest umowa generalna wraz z planem koordynacyjnym realizacji programu. Podstawą finansowania tematu pracy badawczej objętego programem jest:

- 1) umowa zawarta przez jednostkę koordynującą realizację określonego programu z jednostką wykonującą dany temat (lub jego część),
- 2) zlecenie wewnętrzne kierownika jednostki koordynującej — w wypadku tematu wykonywanego przez tę jednostkę.

2. Jednostka odpowiedzialna za realizację programu przekazuje jednostce koordynującej — do rozliczenia — środki odpowiedniego funduszu na wykonanie prac badawczych objętych koordynowanym programem.

3. Jednostka koordynująca składa jednostce odpowiedzialnej za realizację programu rozliczenia z wykorzystania przekazanych jej środków w terminach określonych w umowie generalnej.

4. W wypadkach szczególnych, uzasadnionych zakresem prac koordynacyjnych i wysokością kosztów, koszty koordynacji programów badawczych mogą być pokrywane odrębnie ze środków przeznaczonych na sfinansowanie programu do wysokości kwot wyodrębnionych w planie koordynacyjnym.

5. Przepisy ust. 1—4 mają odpowiednie zastosowanie do jednostek koordynujących II stopnia.

§ 12. Podstawą finansowania określonego tematu pracy badawczej nie objętej programem badawczym jest umowa o wykonanie tej pracy zawarta między ministrem (dysponentem funduszu) a wykonawcą pracy.

§ 13. 1. Dysponenti funduszy mogą zaciągać w banku kredyt antycypacyjny na poczet przyszłych wpływów tych funduszy. Warunki zaciągania kredytu określa umowa kredytowa.

2. Dysponenci funduszy mogą angażować środki tych funduszy na następne lata w formie zawierania odpowiednich umów — w granicach nakładów przewidzianych w wieloletnich planach rzeczowo-finansowych.

3. Środki funduszy nie wykorzystane do końca 1982 r. przechodzą na rok następny.

Rozdział 3

Nagrody z budżetu centralnego.

§ 14. 1. W budżecie centralnym określa się kwoty na nagrody za osiągnięcia wymagające szczególnego wysiłku twórczego, będące rezultatem prac badawczych oraz zastosowań ich wyników w praktyce, w tym także za osiągnięcia uzyskane w ramach konkursów.

2. Nagrody mogą być przyznawane osobom biorącym bezpośredni udział w realizacji prac, bez względu na zajmowane przez te osoby stanowiska i miejsce pracy.

3. Dysponentami środków na nagrody są:

- 1) Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki,
- 2) Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk,
- 3) ministrowie.

Dział II

Zasady działalności jednostek badawczych w 1982 r.

Rozdział 1

Plan finansowy i przychody jednostki badawczej.

§ 15. 1. Podstawą gospodarki finansowej jednostki badawczej jest plan finansowy zatwierdzany przez właściwy organ tej jednostki.

2. Jednostki badawcze udostępniają informacje o swoich planach organom nadzorującym oraz bankom finansującym w zakresie niezbędnym do wypełniania przez nie swych funkcji.

3. W planie finansowym uwzględnia się przewidywane przychody z tytułu realizacji umów oraz z tytułu uzyskiwanych subwencji.

§ 16. 1. Jednostka badawcza pokrywa koszty swej działalności z przychodów z tytułu realizacji umów oraz z funduszu rozwoju.

2. Przychodami jednostki badawczej z tytułu realizacji umów są przychody ze sprzedaży:

- 1) prac badawczych,
- 2) wyników prac badawczych,
- 3) patentów oraz licencji na stosowanie wyników prac badawczych,
- 4) prac z zakresu działalności ogólnotechnicznej,
- 5) produkcji doświadczalnej, unikalnych urządzeń i aparatury oraz innej produkcji, w tym także małotonażowej i małoseryjnej,
- 6) innych prac i usług, w tym prac wdrożeniowych, obliczeń na elektronicznych maszynach cyfrowych, usług reprograficznych itp., zwanych dalej „produktami działalności”.

3. Nie stanowi przychodu ze sprzedaży w okresie sprawozdawczym wartość produktów działalności nie opłaconych przez odbiorców krajowych w ciągu 25 dni od zakończenia okresu sprawozdawczego.

§ 17. 1. Prace własne finansowane są z funduszu rozwoju w granicach środków tego funduszu, w wysokości faktycznie poniesionych kosztów bez doliczania zysku.

2. Koszty prac własnych można rozliczać zbiorczo, traktując ogół tych prac jako jedną jednostkę kalkulacyjną.

Rozdział 2

Rozliczenia z tytułu sprzedaży produktów działalności.

§ 18. 1. Za produkty działalności, o których mowa w § 16 ust. 2, jednostka badawcza rozlicza się z odbiorcami odpowiednio według cen umownych, regulowanych bądź urzędowych.

2. Ceny umowne na produkty działalności jednostek badawczych stosowane są wówczas, gdy z mocy odrębnych przepisów nie obowiązuje cena urzędowa lub cena regulowana.

§ 19. 1. O sposobie ustalenia ceny umownej decydują, przy zawieraniu umowy, zainteresowane strony, biorąc pod uwagę zwłaszcza przedmiot umowy (charakter produktu działalności), prawa wynikające z patentu lub prawa ochronnego, a w odniesieniu do prac objętych programami badawczymi — dodatkowe ustalenia dotyczące realizacji programu. Przykładowo za punkt wyjścia do ustalenia ceny umownej można przyjmować:

- 1) efekt ekonomiczny wdrożenia wyniku pracy badawczej,
- 2) faktyczny koszt własny według kalkulacji wynikowej,
- 3) przewidywany koszt własny,
- 4) cenę produktu porównywalnego,
- 5) koszty wykonania pracy badawczej oraz efekty ekonomiczne wdrożenia jej wyniku; w takim wypadku rozliczenie może nastąpić:
 - a) jednorazowo po zakończeniu i odbiorze pracy badawczej — w wysokości poniesionych kosztów,
 - b) sukcesywnie, w miarę uzyskiwania efektów ekonomicznych — w wysokości uzgodnionego w umowie odsetka tych efektów.

2. Ceny umowne oraz inne warunki realizacji prac badawczych będących przedmiotem umów mogą być ustalane w drodze organizowania otwartych konkursów lub przetargów.

3. Jeżeli rozliczeniami objęte są projekty wynalazcze wykorzystane w produkcie działalności sprzedawanym przez jednostkę badawczą, w rozliczeniach tych, o ile umowa między stronami nie stanowi inaczej, uwzględnia się:

- 1) opłaty należne innym jednostkom organizacyjnym będącym właścicielami tych projektów,
- 2) wynagrodzenia twórców zastosowanych projektów wynalazczych bez względu na miejsce zatrudnienia tych twórców.

Opłaty te i wynagrodzenia obciążają koszty działalności jednostki badawczej.

4. Wynik wcześniej zamówionej, wykonanej i sfinansowanej pracy badawczej przekazywany jest nieod-

płatnie, jeżeli wdrażającym jest przedsiębiorstwo zgrupowane w zrzeszeniu finansującym zamówioną pracę. Nie dotyczy to jednak wynalazków i wzorów użytkowych wykorzystanych w pracy badawczej.

§ 20. Rozliczenia z tytułu wykonywania prac badawczych mogą być dokonywane:

- 1) odrębnie za poszczególne etapy wykonywanej pracy w ramach ogólnej ceny umownej, jeżeli wynik etapu pracy może być przedmiotem odrębnego odbioru,
- 2) okresowo w uzgodnionych terminach i w granicach uzgodnionej ceny, jeżeli praca badawcza ma być wykonywana w cyklu dłuższym niż 2 lata i nie ma możliwości jej podziału na etapy mogące być przedmiotem odrębnego odbioru,
- 3) łącznie w odniesieniu do ogółu prac o charakterze jednorodnym i powtarzalnym, wykonywanych systematycznie przez jednostkę badawczą dla określonego odbiorcy w przyjętym okresie kalendarzowym; dotyczy to w szczególności działalności ogólnotechnicznej, wykonywanej jako stała funkcja (§ 2 ust. 2 pkt 3).

Rozdział 3

Finansowanie wynagrodzeń.

§ 21. Do zasad kształtowania wielkości i form zatrudnienia oraz finansowania wynagrodzeń, w tym również obciążenia przyrostu przeciętnych wynagrodzeń w jednostkach badawczych, mają zastosowanie przepisy dotyczące przedsiębiorstw państwowych, zawarte w uchwale nr 243 Rady Ministrów, z tym że:

- 1) zasady premiowania pracowników jednostek badawczych określają przepisy w sprawie zasad ich wynagradzania,
- 2) do wynagrodzeń nie zalicza się wynagrodzeń twórców projektów wynalazczych.

Rozdział 4

Wynik finansowy i jego podział.

§ 22. 1. Wynik finansowy jednostki badawczej stanowi różnicę między przychodami ze sprzedaży, o których mowa w § 16 ust. 2, a kosztami własnymi tej sprzedaży. Różnicę tę koryguje się o saldo strat i zysków nadzwyczajnych.

2. Wynik finansowy jednostki badawczej podlega weryfikacji przez właściwy miejscowo organ Ministra Finansów.

3. Kwota zweryfikowanego zysku, przekraczająca 20% kosztów własnych sprzedaży, podlega w 70% przekazaniu na fundusz prac badawczych, będący w dyspozycji organu nadzorującego.

4. Zweryfikowany zysk bilansowy z uwzględnieniem przepisu ust. 3 stanowi zysk do podziału.

5. Z zysku do podziału dokonywane są odpisy na niżej określone cele według następującej kolejności:

- 1) obowiązkowy odpis na fundusz rezerwowy,
- 2) fundusz aktywizacji zawodowej w wypadkach określonych w rozdziale 4 uchwały nr 243 Rady Ministrów,
- 3) odpis na fundusz efektów wdrożeniowych w wypadkach określonych w § 27.

6. Pozostałą część zysku do podziału jednostka badawcza przeznacza na:

- 1) fundusz rozwoju,
- 2) fundusz załogi.

Decyzję o proporcjach tego podziału podejmuje jednostka badawcza.

§ 23. Zasady opodatkowania jednostek badawczych normują odrębne przepisy.

Rozdział 5

Fundusze.

§ 24. 1. Jednostka badawcza, poza funduszem statutowym, tworzy następujące fundusze:

- 1) fundusz rezerwowy,
- 2) fundusz efektów wdrożeniowych,
- 3) fundusz rozwoju,
- 4) fundusz załogi.

2. Nie wykorzystane środki funduszy (ust. 1 pkt 1—4) przechodzą na rok następny.

3. Jednostka badawcza może w porozumieniu z bankiem gromadzić środki funduszy na wyodrębnionych oprocentowanych rachunkach bankowych.

4. Jednostki badawcze oprócz funduszy, o których mowa w ust. 1, tworzą zakładowe fundusze: mieszkaniowy, socjalny i nagród na zasadach ustalonych w odrębnych przepisach.

§ 25. Fundusz statutowy jednostki badawczej odzwierciedla wartość powierzonej jej do użytkowania części mienia ogólnonarodowego. Na fundusz ten składa się w szczególności wartość netto środków trwałych, wartości niematerialne i prawne oraz część wartości środków obrotowych (§ 30).

§ 26. Fundusz rezerwowy, przeznaczony na pokrycie strat, jest tworzony z odpisu w wysokości 10% zysku do podziału. Jednostka badawcza może podwyższyć ten odpis.

§ 27. 1. Fundusz efektów wdrożeniowych tworzy się:

- 1) z zysku do podziału (§ 22 ust. 5 pkt 3) oraz
- 2) z kwot, o których mowa w ust. 6.

2. Wysokość kwot przekazywanych na fundusz z zysku do podziału (ust. 1 pkt 1) ustala się odrębnie dla poszczególnych wdrożonych wyników prac badawczych na podstawie kryterium wymiernych efektów ekonomicznych wdrażania, stosując odpowiednio określone prawem wynalazczym:

- 1) zasady i tryb obliczania efektów ekonomicznych zastosowania projektów wynalazczych,
- 2) zasady i stawki obowiązujące przy ustalaniu:
 - a) wynagrodzeń twórców wzorów użytkowych, z tym że:

— w wypadku wdrożeń objętych programami operacyjnymi wynagrodzenie można podwyższyć do 300%,

— nie stosuje się ograniczeń kwotowych,

b) nagród dla osób, które współdziałały przy realizacji projektów wynalazczych lub przyczyniły się do przyspieszenia ich zastosowania (wdrożenia).

3. Przekazywanie na fundusz kwot, o których mowa w ust. 2, powinno być przewidziane w umowach między stronami i brane pod uwagę przy ustalaniu cen umownych oraz znajdować pokrycie finansowe w przychodach jednostki badawczej z tytułu realizacji umów.

4. Fundusz przeznacza się na nagrody dla:

- 1) autorów (współautorów) rozwiązań, których wdrożenie przyniosło wymierne efekty ekonomiczne,
- 2) osób bezpośrednio współdziałających w realizacji pracy badawczej oraz we wdrożeniu jej wyniku, bez względu na miejsce ich stałego zatrudnienia.

Wyplata nagród może nastąpić po stwierdzeniu efektów i uzyskaniu przez jednostkę badawczą odpowiedniego przychodu z tytułu realizacji umowy.

5. Umowy mogą przewidywać, że określona część funduszu utworzonego w związku z realizacją umowy zostanie przekazana innej jednostce (przedsiębiorstwu wdrażającemu, jednostce współpracującej) z przeznaczeniem na nagrody (ust. 4) dla osób w tej jednostce zatrudnionych; powinno to być uwzględnione w cenie umownej. W przedsiębiorstwie wdrażającym z przekazanej kwoty powinny być nagradzani określani imiennie pracownicy bezpośrednio uczestniczący we wdrażaniu wyniku pracy.

6. Przy pracach badawczych, których wynik — po zastosowaniu go w praktyce — ma przynieść inne efekty niż wymierne efekty ekonomiczne, strony mogą postanowić w umowie, że po wdrożeniu i osiągnięciu zamierzonego rezultatu jednostka zamawiająca przekaże jednorazowo wprost na fundusz efektów wdrożeniowych jednostki badawczej określoną kwotę z przeznaczeniem jej na nagrody dla bezpośrednich autorów i współautorów pracy oraz dla osób współdziałających w jej realizacji i w zastosowaniu jej wyniku. Kwotę tę jednostka zamawiająca finansuje z tego samego źródła, z którego została sfinansowana praca badawcza. Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

7. Przy określaniu wysokości kwoty, o której mowa w ust. 6, strony powinny kierować się kryterium wkładu pracy twórczej i wartości naukowej oraz społecznego bądź ogólnogospodarczego znaczenia wyniku pracy badawczej.

§ 28. 1. Fundusz rozwoju tworzony jest z:

- 1) odpisów amortyzacyjnych od wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, uzyskanych w wyniku inwestycji finansowanych:
 - a) w całości lub w części z kredytu bankowego — do czasu spłaty tego kredytu,
 - b) w całości z własnych środków,
- 2) 80% równowartości pozostałych odpisów amortyzacyjnych,
- 3) subwencji przyznawanych jednostce badawczej,
- 4) odpisów z zysku do podziału.

Odpisy amortyzacyjne od zakładowych domów mieszkalnych oraz środków trwałych służących zakładowej działalności socjalnej nie mogą obciążać kosztów podstawowej działalności jednostki badawczej.

2. Pozostałość odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, przekazuje się do budżetu.

3. Kwota subwencji nie może być wyższa niż 15% rocznych planowanych kosztów działalności podstawowej.

4. Właściwi ministrowie — ze względu na charakter zadań określonych jednostek badawczych — mogą podwyższać dla nich granicę kwoty subwencji, o której mowa w ust. 3.

5. Na fundusz wpływają ponadto:

- 1) udziały w inwestycjach wspólnych,
- 2) wyniki na likwidacji lub sprzedaży środków trwałych,
- 3) część funduszu statutowego, która nie służy sfinansowaniu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, zbędna do finansowania środków obrotowych.

6. Środki funduszu przeznacza się w pierwszej kolejności na spłatę rat kredytów inwestycyjnych.

7. Pozostałą część funduszu jednostka badawcza przeznacza na:

- 1) uzupełnienie funduszu statutowego,
- 2) inwestycje jednostki badawczej,
- 3) udziały w inwestycjach wspólnych,
- 4) finansowanie prac własnych, w tym prac podejmowanych na ryzyko jednostki badawczej, prac konkursowych itp.

8. Fundusz nie podlega opodatkowaniu; po spłacie kredytu może on być wydatkowany w granicach posiadanych środków, a o strukturze jego wykorzystania decyduje jednostka badawcza.

§ 29. 1. Fundusz załogi tworzony jest z zysku do podziału.

2. Środki funduszu przeznacza się na:

- 1) wypłatę nagród indywidualnych dla pracowników,
- 2) zwiększenie zakładowego funduszu socjalnego i zakładowego funduszu mieszkaniowego.

3. Wypłaty z funduszu nie wchodzą do podstawy naliczania podatku od funduszu płac oraz składek na ubezpieczenia społeczne.

Rozdział 6

Finansowanie środków obrotowych.

§ 30. 1. Jednostka badawcza finansuje środki obrotowe z tej części funduszu statutowego, która nie służy pokryciu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

2. Środki obrotowe mogą być w całości finansowane funduszem statutowym. Na finansowanie środków obrotowych nie znajdujących pokrycia w funduszu statutowym jednostka badawcza może zaciągać w banku kredyty obrotowe na warunkach określonych w umowie kredytowej.

Rozdział 7

Finansowanie inwestycji.

§ 31. 1. Inwestycje jednostki badawczej, z wyjątkiem inwestycji centralnych, są w całości finansowane z funduszu rozwoju.

2. Na inwestycje, o których mowa w ust. 1, mogą być zaciągane kredyty bankowe spłacane ze środków funduszu rozwoju według zasad ustalonych w umowie kredytowej. Odsetki od kredytów są płacone i rozliczane według zasad obowiązujących przedsiębiorstwa państwowe.

3. Inwestycjami centralnymi są inwestycje określone w uchwałach Sejmu, Rady Ministrów oraz w decyzjach Prezydium Rządu.

4. Inwestycje centralne mogą być w całości lub w części finansowane z dotacji budżetowej, której wielkość określa uchwała lub decyzja (ust. 3). Inwestycje te, w części nie sfinansowanej z dotacji budżetowej, są finansowane z funduszu rozwoju.

Rozdział 8

Import i współpraca międzynarodowa.

§ 32. 1. Jednostka badawcza dysponuje wpływami dewizowymi uzyskanymi w obrocie wolnodewizowym z eksportu wyrobów, osiągnięć naukowych, technicznych i innych usług oraz wpływami z sympozjów i konferencji naukowych — w wysokości 50%00 uzysku dewizowego z transakcji, to jest po odliczeniu wydatków dewizowych związanych z realizacją kontraktów.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, gromadzone są na wyodrębnionych rachunkach w banku i mogą być wykorzystane na finansowanie potrzeb jednostki badawczej związanych z zakupami oraz różnymi formami współpracy międzynarodowej.

3. Środki na wydatki dewizowe realizowane poza sferą obrotu wolnodewizowego przydzielane są przez Ministra Handlu Zagranicznego.

4. Jednostka badawcza może:

- 1) odstąpić część posiadanych środków dewizowych jednostkom współpracującym z nią w realizacji współpracy międzynarodowej,
- 2) uzyskać od innych jednostek środki dewizowe niezbędne do realizacji zadań wykonywanych we współpracy z tymi jednostkami,
- 3) uzyskać przydział środków dewizowych,
- 4) zaciągać w bankach krajowych i zagranicznych kredyty dewizowe na import służący realizacji prac, których wyniki będą przedmiotem eksportu. Kredyty te są spłacane z wpływów z eksportu na warunkach określonych w umowie. Zaciąganie kredytów w bankach zagranicznych wymaga zgody Ministra Finansów.

§ 33. 1. Jednostki badawcze na podstawie koncesji wydanej przez Ministra Handlu Zagranicznego mogą bezpośrednio zawierać umowy z kontrahentami zagranicznymi o eksport i import towarów i usług.

2. Jednostki badawcze nie posiadające koncesji, o której mowa w ust. 1, prowadzą eksport i import za pośrednictwem wybranych przez siebie przedsiębiorstw handlu zagranicznego lub jednostek posiadających koncesję w formach i na warunkach określonych w umowach.

3. Handlowy obrót towarowy i usługowy z zagranicą prowadzi się wyłącznie w ramach pozwoleń na wywóz i przywóz, wydanych przez Ministra Handlu Zagranicznego. Warunkiem uzyskania pozwolenia przywozu jest udokumentowanie uprawnień do dysponowania środkami dewizowymi na dokonanie tego importu.

Rozdział 9

Finansowanie przedsięwzięć wspólnych.

§ 34. Jednostka badawcza może samodzielnie przekazywać na finansowanie przedsięwzięć wspólnych środki funduszu rozwoju innym jednostkom gospodarki lubi zrzeczeniem przedsiębiorstw oraz może bezpośrednio pokrywać część kosztów tych przedsięwzięć.

Rozdział 10

Zakłady doświadczalne.

§ 35. 1. Przepisy uchwały mają zastosowanie również do zakładów doświadczalnych działających jako wyodrębnione zakłady jednostek badawczych.

2. Statut jednostki badawczej określa sposób organizacyjnego wyodrębnienia zakładu doświadczalnego oraz wydzielenia jego gospodarki finansowej.

3. Zakłady doświadczalne, które w zakresie pracy, plac i świadczeń dla pracowników stosowały przed dniem 1 stycznia 1982 r. zasady ustalone w zbiorowych układach pracy określonych branż, mogą nadal stosować te zasady.

4. Przedsiębiorstwa doświadczalno-produkcyjne mogą być przekształcone w zakłady doświadczalne bądź wydzielone doświadczalne jednostek badawczych.

Rozdział 11

Krajowy obrót materiałowo-techniczny.

§ 36. Jednostki badawcze nabywają i sprzedają towary rynkowe, materiały i usługi w drodze swobodnie zawieranych umów kupna-sprzedaży, z wyjątkiem obrotu towarami i materiałami objętymi rozdzielnictwem i sprzedażą reglamentowaną, do których stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 3 oraz załączników nr 5—8 i 11 do uchwały nr 243 Rady Ministrów.

Rozdział 12

Zapewnienie równowagi finansowej.

§ 37. 1. Jeżeli jednostce badawczej zagraża w 1982 r. strata na skutek niezapewnienia pokrycia kosztów utrzymania potencjału kadrowego i materialnego przychodami z tytułu realizacji umów oraz funduszem rozwoju w części przeznaczony na prace własne, bank uzależnia dalsze kredytowanie tej jednostki od przedstawienia w ustalonym terminie programu zapewnienia równowagi finansowej.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, powinien uwzględniać w szczególności:

- 1) potwierdzone przez kontrahentów możliwości uzyskania dodatkowych zamówień na prace badawcze oraz produkcję i usługi,
- 2) gwarancje ze strony organu nadzorującego udzielenia bądź zwiększenia subwencji na fundusz rozwoju,
- 3) działania oszczędnościowe mające na celu obniżenie kosztów działalności, w tym zmniejszenie stanu zatrudnienia i potencjału materialnego.

3. W razie negatywnej oceny programu przez bank i odmowy dalszego kredytowania jednostki badawczej organ nadzorujący jednostkę badawczą powołuje zespół przygotowawczy, który przedstawi wnioski, w okresie nie dłuższym niż jeden miesiąc, co do celowości dalszej działalności jednostki badawczej lub trybu zapewnienia jej równowagi finansowej.

4. Od chwili zakomunikowania przez bank negatywnej oceny programu i odmowy kredytowania bank udziela kredytu na wypłatę wynagrodzeń w wysokości wynikającej z umów o pracę. Kredyt ten jest udzielany na okres nie dłuższy niż 4 miesiące, wliczając w to okres pracy zespołu przygotowawczego (ust. 3). Po tym okresie organ nadzorujący podejmuje decyzję w sprawie kontynuowania działalności jednostki badawczej lub jej likwidacji.

5. W razie gdy organ nadzorujący na podstawie wniosków zespołu przygotowawczego (ust. 2) podejmuje decyzję o kontynuowaniu działalności jednostki badawczej, wówczas:

- 1) ustala program dalszej działalności jednostki badawczej ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania potencjału kadrowego i materialnego do możliwości finansowych,
- 2) ustala na okres objęty programem subwencje na fundusz rozwoju jednostki badawczej z wyłącznym ich przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów prac własnych; organ ten może przy tym wskazać jednostce badawczej kierunki prac własnych oraz kontrolować prawidłowość wykorzystania przyznanych subwencji; w tym wypadku nie ma zastosowania ograniczenie, o którym mowa w § 28 ust. 3.

Dział III

Zasady finansowania prac naukowo-badawczych podstawowych oraz gospodarki finansowej placówek Polskiej Akademii Nauk.

Rozdział 1

Finansowanie prac naukowo-badawczych podstawowych.

§ 38. Prace naukowo-badawcze podstawowe są finansowane:

- 1) z funduszu prac badawczych będącego w dyspozycji Polskiej Akademii Nauk na sfinansowanie:
 - a) programów badawczych zaliczonych do ogólnokrajowego programu badań podstawowych, koordynowanych przez Polską Akademię Nauk,
 - b) innych prac badawczych podstawowych nie objętych programami (lit. a),
- 2) ze środków na sfinansowanie określonych innych programów badawczych w części przewidzianej na prace badawcze podstawowe objęte tymi programami,
- 3) ze środków na prace własne, posiadanych przez jednostki badawcze i szkoły wyższe.

Rozdział 2

Zasady gospodarki finansowej placówek Polskiej Akademii Nauk.

§ 39. Placówki Polskiej Akademii Nauk prowadzą gospodarkę finansową na zasadach określonych w dziale II, z tym że:

- 1) całość kosztów działalności placówki może być pokryta z funduszu rozwoju zasilanego z subwencji,
- 2) subwencje zasilające fundusz rozwoju nie podlegają ograniczeniu, o którym mowa w § 28 ust. 3, chyba że Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk ustali inaczej.

Dział IV

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 40. 1. Środki zgromadzone w dniu 1 stycznia 1982 r. na rachunkach funduszków postępu techniczno-ekonomicznego, będące w dyspozycji zjednoczeń i ministerstw, stają się środkami funduszków prac badawczych ministerstw, zgodnie z § 5 ust. 1 uchwały nr 246 Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1981 r. w sprawie projektu ustawy o prowizorium budżetowym na 1982 r. oraz niektórych zasad wykonywania budżetu państwa w 1982 r.

2. Środki funduszków będące w dniu 1 stycznia 1982 r. w dyspozycji jednostek badawczych:

- 1) funduszu rezerwowego i funduszu inwestycyjnego — przechodzą na rachunek funduszu rozwoju,
- 2) funduszu nagród z zysku — przechodzą na fundusz załogi,
- 3) funduszu efektów wdrożeniowych:
 - a) w części przeznaczonej na nagrody pozostają na rachunkach tego funduszu,
 - b) w części przeznaczonej na fundusz rezerwowy przechodzą na fundusz rozwoju,
- 4) funduszu nagród wdrożeniowych — przechodzą na fundusz efektów wdrożeniowych.

3. Przepisy § 5 ust. 2 i 3 uchwały nr 246 Rady Ministrów, wymienionej w ust. 1, dotyczącej możliwości przejścia przez ministrów i Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk części funduszków inwestycyjnego, rezerwowego i rozwoju, stosuje się odpowiednio.

§ 41. 1. Rozliczenia wyniku finansowego za 1981 r. dokonywane są według zasad dotychczas obowiązujących.

2. Sposób rozliczenia umów będących w toku realizacji, zawartych przed dniem wejścia w życie uchwały, ustalają strony w drodze aneksów do tych umów.

§ 42. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w porozumieniu z Ministrem Finansów:

- 1) dostosuje odpowiednio zasady finansowania działalności naukowo-badawczej w szkołach wyższych do zasad ustalonych niniejszą uchwałą,
- 2) na podstawie wniosków zainteresowanych ministrów ustali jednostki badawcze, które działają w formie jednostki budżetowej.

§ 43. 1. Zasady dysponowania środkami na nagrody, o których mowa w § 14, określa Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

2. Zasady wydzielenia i finansowania działalności klinicznej prowadzonej przez jednostki badawcze ustali Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 44. Tracą moc przepisy działów I—III, § 53 i § 65 działu IV oraz działu V, z wyjątkiem § 73, uchwały nr 289 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1973 r. w sprawie zasad finansowania prac badawczych i wdrożeniowych oraz gospodarki finansowej jednostek badawczych i szkół wyższych (Monitor Polski z 1974 r. Nr 2, poz. 9 z późniejszymi zmianami).

§ 45. Traci moc uchwała nr 27 Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1975 r. w sprawie działalności doświadczalnej (Monitor Polski z 1975 r. Nr 8, poz. 43 i z 1978 r. Nr 21, poz. 71).

§ 46. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1982 r.

Prezes Rady Ministrów: gen. armii W. Jaruzelski